

Lokal modell för samverkan om nyanländas etablering

Mellan Valdemarsviks kommun och Arbetsförmedlingen

Inledning

Delegationen för unga och nyanlända i arbete (DUA) arbetar för att främja utvecklingen av och agera som stöd i arbetet med samverkan om nyanlända. Som en del av detta har DUA presenterat en modell för fördjupad samverkan om nyanlända.

Valdemarsviks kommun och Arbetsförmedlingen i Valdemarsvik har valt att ingå i en överenskommelse och har tagit fram en lokal modell. Med överenskommelsen avser kommunen tillsammans med Arbetsförmedlingen arbetar utifrån den lokala modellen för samverkan.

Den lokala modellen bygger på ett gemensamt kartläggnings- och analysarbete och överenskommelse om hur arbetet i spår för nyanländas etablering i arbetslivet ska organiseras och bedrivs. Modellen omfattar

- Kartläggning och analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet samt målgruppens sammansättning och behov.
- Beskrivning av hur verksamheten i samverkan ska bedrivs och organiseras
- Beskrivning av lokala spår som den lokala modellen omfattar
- Beskrivning av hur kommunen och Arbetsförmedlingen gemensamt avser att stödja de unga nyanlända som inte har en fullföljd gymnasieutbildning i syfte att fullfölja en gymnasieutbildning och att etablera sig på arbetsmarknaden.

Kartläggning och analys

Kartläggning av kompetensförsörjningsbehov och målgrupp genomförs och utgör grunden för den fördjupade samverkan om nyanlända generellt och för framtagandet av de lokala jobbspåren i modellen. Kartläggningarna ämnar ge en gemensam bild av kompetensförsörjningsbehovet och målgruppens storlek, sammansättning och behov.

Målgruppens sammansättning och behov

Målgruppen (nyanlända som ska etablera sig på arbetsmarknaden) består i dagsläget (2017-09-08) av 198 kunder i Valdemarsviks kommun. 177 av dessa ingår i etableringsuppdraget.

50% av målgruppen har inte en fullföljd gymnasieutbildning och ingår därför i den målgrupp som berörs av utbildningsplikten, 20% har gymnasieutbildning och 30% någon form av eftergymnasiala studier. 5,5% saknar utbildning helt.

37,5% av målgruppen är kvinnor och 62,5% män.

9,5% av målgruppen är yngre än 25 år och saknar fullständig gymnasieutbildning.

Av de 177 kunder som ingår i etableringsuppdraget har 32% idag inget matchningsbart yrke i Arbetsförmedlingens register. Det här kan bero på att man aldrig tidigare har arbetat, man saknar utbildning inom något yrke eller att yrket inte går eller ännu inte har validerats i Sverige.

Av de 68% kunder inom etableringsuppdraget som har ett matchningsbart yrke i Arbetsförmedlingens register hittar vi flest kunder inom hotell- och restaurang (19 st), därefter inom handel (16 st) och som tredje största bransch utbildning (14 st).

Den lokala arbetsmarknaden i kommunen utgör endast en del av den arbetsmarknad som är aktuell. Kringliggande kommuner är av stor vikt för att man ska komma till arbete. Avståndet och pendlingsmöjligheter är avgörande i många fall. Kvinnor saknar i större utsträckning körkort vilket begränsar deras möjlighet till arbetspendling, därav kommer förberedande körkortsundervisning vara en del i spåren.

Kartläggning och analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet

Arbetsmarknaden i Östergötlands län bedöms de närmaste åren vara fortsatt stark. Den privata konsumtionen är/blir drivande men även industri, byggande och offentlig konsumtion bidrar till tillväxten. Sysselsättningen ökar och arbetslösheten blir oförändrad de närmaste åren. Under 2018 räknar man med ca.7000 nya jobb.

De branscher som går starkast i Östergötland är bygg, transport, hotell- och restaurang, information, företagstjänster, utbildning och vård- och omsorg. Yrkesområden där bristen på arbetskraft bedöms vara mycket stor är hälso- och sjukvård, bygg- och anläggningsarbete, pedagogiskt arbete, vård- och omsorg socialt arbete samt data, teknik och naturvetenskap.

Vård och omsorgssektorn inom Valdemarsviks kommun står i behov av undersköterskor. Industrin i kommunen har en personalstruktur som gör att många kommer gå i pension inom de närmsta åren, vilket gör att här finns utrymme för ersättningsrekrytering under flera år. Den gröna näringen har behov av avbytare, samt viss extrapersonal. Grannkommunen har behov anläggarkompetens. Träindustrin har också behov rekrytering inom Valdemarsviks kommun. Flera av våra nyanlända kommer med lång erfarenhet av att driva egna företag, därför kan information och utbildning i hur man startar ett eget företag i Sverige vara en väg framåt.

Samlad analys av kartläggningarna

Av ovanstående kartläggning av kompetensförsörjningsbehovet och målgruppens sammansättning ser vi ett behov av ett spår där våra kunder som idag inte har gymnasieutbildning ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden. Vi ser att det finns kunder i den här målgruppen som vi kommer att kunna stötta i sin väg att påbörja reguljära studier, men vi ser också ett behov av ett spår där det ingår mer praktiskt arbete och utbildning för att ta sig ut på arbetsmarknaden.

Starta eget spår

Vi har ett stort antal kunder, både kvinnor och män, i målgruppen som i sitt hemland på något sätt drivit eget företag. Det här vill vi ta tillvara på och ser därför ett behov av ett spår där vi kan stötta dessa kunder i sin process mot egenföretagande även i Sverige. Vi ser också att det här kan gynna oss som kommun med fler nystartade företag.

Bygg-anläggningsspår

Vi har i regionen en stor brist på arbetskraft inom byggbranschen. Vårt register visar inte att vi har något större kundunderlag inom byggbranschen då dessa kunder sällan kan matchas mot yrket utan att ha validerat sina erfarenheter/utbildningar. Det vi vet är dock att vi har en större mängd kunder med erfarenhet och intresse inom bygg och vill därför ta tillvara på det här och bygga på kunskap och erfarenhet till att kunna matchas till arbete inom byggbranschen och därmed minska det behov som finns på arbetsmarknaden. Inom den närmsta perioden kommer dock fokus vara inom anläggning då det finns lokalt behov hos grannkommunen. På sikt kommer även en mer renodlad bygginriktning tas fram.

Spår gröna näringar

Den gröna näringen har behov av avbytare och samt viss extrapersonal. Dessutom har många nyanlända erfarenheter från detta område, men som inte är anpassade efter svenska arbetsmarknaden.

Industrispår

Brist på CNC-arbetare inom kommunen, samt ett regionalt behov.

Vårdspår

Brist på undersköterskor i Valdemarsvik, samt ett regionalt behov.

Kortutbildade spår

De med kort eller ingen utbildningsbakgrund har stora svårigheter att tillgodogöra sig utbildning enligt etablerade utbildningsformer. Därav krävs en mer individanpassad väg mot arbete för dessa individer.

Modell för samverkan

Sedan förra DUA-överenskommelsen fanns en strategigrupp som kommer att bibehållas. Det är en grupp som har möten med regelbundenhet för att följa upp överenskommelsen och utveckla samarbetet. Huvudparten av deltagarna har varit med över tid.

Vid mötena kommer det att utvecklas och följas upp kring jobbspåren. Arbetet har skett i samverkan med Söderköpings Kommun.

Strategigruppens sammansättning

Integrationsstrateg, Söderköpings kommun

Enhetschef Arbetsmarknad, Söderköpings kommun

Bitr. sektorchef, Barn och utbildning och arbetsmarknad, Valdemarsvik

Sakkunnig gymnasie- och vuxenutbildning, Barn och utbildningskontoret, Söderköpings kommun

Arbetslivskonsulent, Söderköpings kommun

Sektionschef (område etablering), Arbetsförmedlingen Norrköping

Sektionschef (Ungdomskontoret), Arbetsförmedlingen Norrköping

Verksamhetssamordnare, Arbetsförmedlingen Norrköping (vid behov)

Samordnare arbetsmarknad- och utbildning, Valdemarsviks kommun.

Arbetsgrupp

Under strategigruppen bildas en arbetsgrupp som praktiskt genomför framtagande av jobbspåren och arbeta framöver praktiskt med spåren. Gruppens sammansättning består av 2 arbetsförmedlare från Af, samt utbildningssamordnare och integrationssamordnare från Valdemarsviks kommun. Gruppens sammansättning kan förändras utifrån behov. Varje part har en målsättning om med 2 representanter, varje myndighet äger rätten att utse person.

Samverkan

AF äger etableringsprocessen. Arbetsförmedlingen och Valdemarsviks kommun kommer samverka lokalt kring individen. AF har främst möjlighet till beslut kring individen. Minst en gång i månaden sker samverkansmöten på handläggarnivå för att följa upp individer inom spåren. Strategimöten genomförs 2 gånger per halvår.

Jobbspår

Av Valdemarsviks kommuns invånare arbetar majoriteten utanför kommunen. Det betyder att en del kommer delta i jobbspår i grannkommuner. Majoriteten kommer genomföras i samverkan med Söderköping.

- Industrispår (regional samverkan samt lokalt)
- Grön näring (samverkan med Söderköping och Norrköping)
- Kortutbildade (lokalt samt med samordningsförbundet)
- Anläggning (samverkan med Söderköping)
- Vårdspår (lokalt och i samverkan med Söderköping)
- Starta eget spår (lokalt alternativt i samverkan med Norrköping)

Ur ett genusperspektiv bedöms spåren att kunna fånga upp både kvinnor och män och göras tillgängliga för arbetsmarknaden.

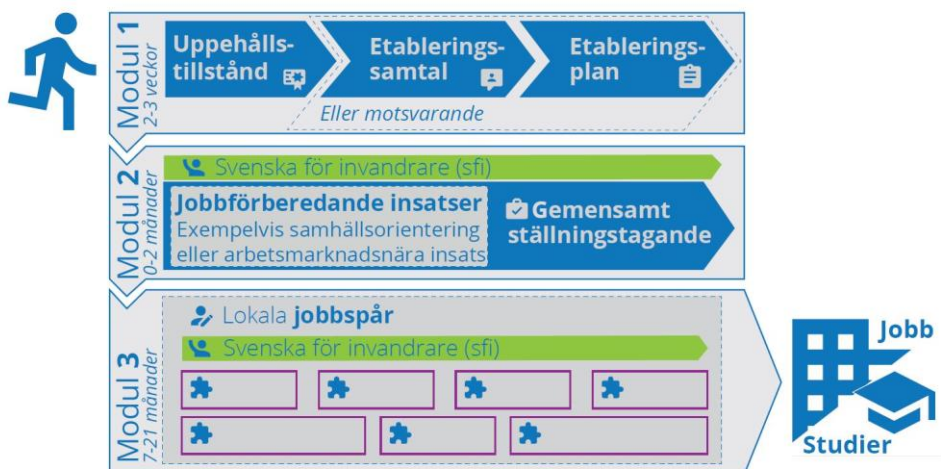
Övergripande organisation

Samverkan om nyanlända inom ramen för DUA i Valdemarsvik syftar att utveckla samordningsformer för att individer kommer i självförsörjning och att detta leder till att sänka arbetslösheten i Valdemarsvik.

Samverkansarbetet inom DUA nyanlända sker mellan arbetsförmedlingen och Valdemarsviks kommun samt relevanta parter för att utveckla samverkan och jobbspåren.

Arbetsprocessen kring individer

Parterna samverkar om insatser för individerna i en sammanhållen process som är uppdelad i tre moduler. Om parterna vid en gemensam bedömning finner det lämpligt kan moduler eller delar av moduler även hoppas över eller ske parallellt. Bedömningen görs baserat på individens behov och progression.

Modul 1

Modul 1 pågår under 2-3 veckor. Under denna tid får individen sitt uppehållstillstånd och har sitt etableringssamtal eller motsvarande. Oftast resulterar det i en kartläggning och en etableringsplan/etableringsprogram, eller motsvarande för dem utanför etableringen. I modulen ska det läggas vikt vid att identifiera varje individs kompetenser och erfarenheter.

Modul 1

Upphållstillstånd

Efter uppehållstillstånd träffar individen integrationsenheten och erhåller information avseende skolgång, barnsomsorg, övriga kommunala funktioner, vårdcentral, fritidsaktiviteter samt hjälp till att ansöka om viss ekonomisk ersättning.

Etableringssamtal/kartläggningssamtal

Detta ansvarar AF för.

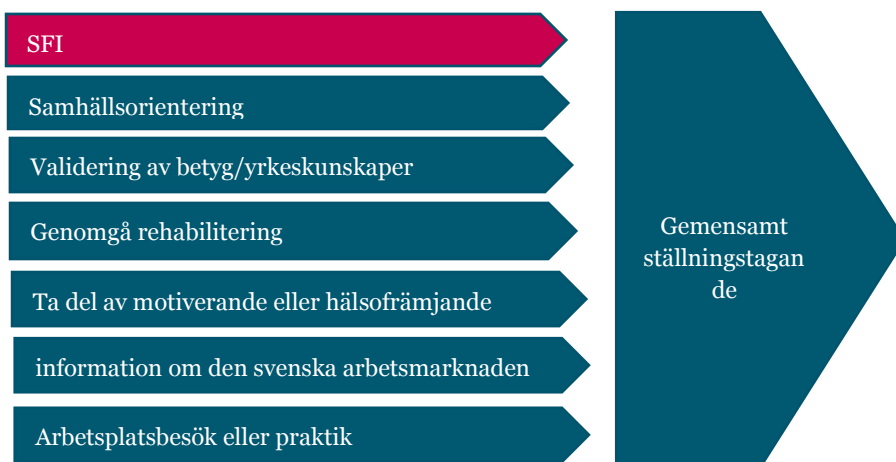
Etableringsprogram

En planering tas fram från AF, men en dialog ska ske i arbetsgruppen kring nya individer. Målet ska vara att individen erbjuds ett arbete, ett snabbspår eller ett lokalt spår som leder till arbete eller utbildning, om inte särskilda skäl föreligger.

Modul 2

Modul 2 pågår upp till 2 månader. Under denna tid påbörjar individen de insatser som ska leda till dennes etablering. I modulen ingår vid behov en fördjupad kartläggning och jobbförberedande insatser som ingår för att en individ ska kunna välja ett lokalt spår som leder mot ett specifikt arbete.

Modul 2

När individen bedöms redo görs en bedömning avseende nästa steg.

Modul 3

Modul 3 pågår under 7-21 månader. Under denna tid påbörjar individen ett lokalt jobbspår som leder till arbete. I modulen ingår olika insatser baserat på det jobb som spåret ska leda till. Insatserna i spåren ämnar ge yrkeskunskaper eller grundläggande utbildning, kunskaper i svenska och om det svenska samhället. I alla spåren ingår SFI.

Delarna i spåren sker parallellt där det är möjligt och har en tydlig inriktning mot anställning, eget företagande eller studier. Spåren ska avse yrkesområden/branscher där det identifierats att det finns ett kompetensförsörjningsbehov.

Uppföljning sker i arbetsgruppen mellan AF och Valdemarsviks kommun.

Lokala jobbspår

Se bilagor, jobbspåren kommer kompletteras, utvecklas och revideras under 2018.

Unga Nyanlända

Valdemarsviks kommun har idag två olika samverkansavtal avseende de ungdomar som nyligen har kommit till Sverige och studerar på Språkintruktionsprogrammet. De asylsökande som är över 18 år och blir omflyttade till Valdemarsviks kommun studerar på Marieborgs folkhögskola via ett samverkansavtal med Norrköpings kommun. Huvuddelen av de som studerar, både nyanlända och asylsökande, har dock studerat på Nyströmska skolan via samverkansavtal med Söderköpings kommun.

Studier via samverkansavtal i Söderköping

Unga nyanlända erbjuds att börja i gymnasiet till och med vårterminen det år de fyller 20 år. Det gäller både nationella program och introduktionsprogram. Om man har börjat gymnasiet har man rätt att slutföra det enligt sin individuella studieplan. Det gäller även om man flyttar till en annan kommun.

I Söderköpings kommun finns fyra Introduktionsprogram:

Språkintruktionsprogram

De elever som behöver en utbildning som till övervägande del består av undervisning i svenska som andraspråk är behöriga till Språkintruktionsprogrammet. Samtidigt som man lär sig svenska har man undervisning i sju andra grundskoleämnen, för att bli behörig till ett nationellt program. Ett av de ämnena kan vara modersmål. Förutom svenska behövs matematik och engelska för att bli behörig till ett nationellt program.

Yrkesintruktionsprogram

När man har tillräcklig nivå på sin svenska, men inte är behörig till ett yrkesprogram är man istället behörig till Yrkesintruktionsprogrammet. Man har den största delen av undervisningen på en arbetsplats. En till två dagar i veckan har man skolförlagd undervisning, i första hand svenska/svenska som andraspråk och matematik. Man kan även läsa en kurs eller delkurs av något yrkesämne. Programmet syftar till att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Skolan arbetar för att tillsammans med det lokala näringslivet hitta utbildningsvägar som leder till anställning trots att man inte kommer att ha yrkesexamen.

Preparandutbildning

De elever som vill komma in på ett högskoleförberedande program i gymnasiet behöver ytterligare fyra grundskoleämnen för att bli behörig. Då finns preparandutbildning där man kan göra det. Man kan även läsa gymnasiekurser under tiden man läser in sin behörighet. Denna inriktning kan även läsas via andra kommuner inom samverkansavtalet inom hela Östergötland.

Individuellt alternativ

Om man behöver ett individuellt utformat introduktionsprogram kan man gå på Individuellt alternativ. Då läser man i första hand grundskolekurser. Motivationshöjande insatser kan komplettera studierna. Programmet syftar

till att gå vidare till Yrkesintroduktion eller ett yrkesprogram. Om man inte hinner det innan man är 20 år så kan man läsa vidare inom vuxenutbildningen.

Hälsofrämjande arbete

På alla introduktionsprogram har eleven Livskunskap. Det är framförallt mentorn som eleverna träffar då. Men det kan även vara studie- och yrkesvägledare eller någon annan personal. Eleverna får möjlighet att utveckla sin valkompetens, de får vägledning individuellt och i grupp och de får arbetsmarknadskunskap och information om olika utbildningsvägar.

Överlämnande

Det finns speciella rutiner för hur skolan överlämnar uppgifter vidare när eleverna slutar på skolan.

Nationella program

När eleverna är behöriga till gymnasiet kan de söka det program de vill och den skola de själva väljer. Det gäller både kommunala och fristående skolor.

Vuxenutbildning

En del elever hinner inte bli behörig till gymnasiet innan det är för sent att bli mottagen där. Då finns möjlighet att söka till vuxenutbildningen. Om man vill gå på en utbildning i en annan kommun är det ändå alltid till hemkommunen man lämnar in sin ansökan. I hemkommunen kan man också få studie- och yrkesvägledning inför ansökan.

Aktivitetsansvaret

Valdemarsviks kommun erbjuder de ungdomarna som inte har examen från ett nationellt program på gymnasiet eller som inte går/eller inte har gått på gymnasiet, stöd och vägledning via kommunala aktivitetsansvaret, som för tillfället drivs i projekt #jagmed. Målsättningen med arbete är att ungdomen ska kunna återgå till skolan i någon form eller komma ut i arbetslivet.

Varje enskild ungdom erbjuds stöd i att kartlägga sina drömmar och tankar om framtiden. De ges möjlighet att träffa kommunens studie- och yrkesvägledare för att prata om alternativa skolformer. Finns behov av stöd eller insats från annan myndighet exempelvis vården eller socialtjänsten, erbjuds stöd i dessa kontakter. Ett upparbetat samarbete finns med arbetsförmedlingen om det är den vägen ungdomen planeras ta.

Ungdomen erbjuds möjligheten att prova på olika arbetsuppgifter via praktik i kommunens regi eller hos privat aktör.

Industrispår (regional samverkan samt lokalt)

Ansvarig kontaktperson
Örjan Kasselstrand

Lokalt jobbspår industri

Svenska för invandrare/Komvux 0-50%, A+B i Norrköping, C+D i Valdemarsvik			<i>Insatserna förbereder för anställning hos följande Arbetsgivare</i> Flexmac AB Ymer Production AB CMV AB Nordic Brass i Gusum AB SMP AB RK-Teknik i Gusum AB
Industri Grund Lemia Utbildning AB, Valdemarsvik, ca 20 v	CNC Lemia, Valdemarsvik, ca 20 v	Svets Lemia Valdemarsvik, ca 20 v	
Truck/Travers 1+1 /vecka	Arbetsplatsförlagd utbildning 8 veckor	Körkortsutb, förberedande Valdemarsviks kommun	
Plåt Vid behov			

www.dua.se/nyanlanda

[Anteckningar]

Mall för Lokalt jobbspår Industri Svets

Ansvarig kontaktperson
Håkan Wetell 0730 305841

ÅR 1	Samhällsorientering heltid	Svenska för invandrare SFI B 15h/vecka Språkpraktik 25h/vecka	Praktik Heltid Företagsförlagd Arbetspraktik med handledare	<i>Insatserna förbereder för anställning hos följande Arbetsgivare</i> Industrin
ÅR 2	Yrkesutbildning/SFI Heltid Yrkesämne/Integrerat SFI 40 veckor Praktik på företag SFI C			

www.dua.se/nyanlanda

[Anteckningar]

Grön näring (samverkan med Söderköping och Norrköping)

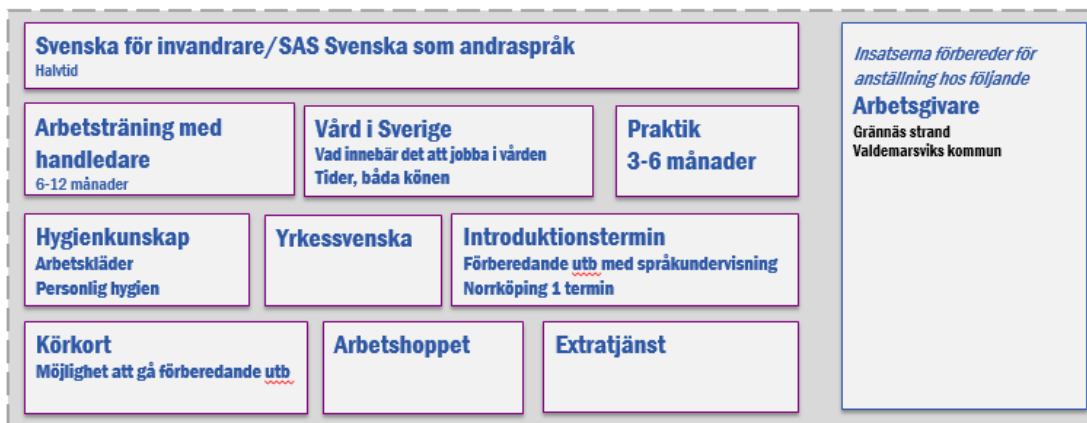
Exempelspår Gröna näringar

Vårdspår (lokalt och i samverkan med Söderköping)

Vård och omsorg Lokalt jobbspår

Ansvarig kontaktperson
Mikael Jonsson

www.dua.se/nyanlanda

[Anteckningar]

Kortutbildade (lokalt samt med samordningsförbundet)

Ansvarig kontaktperson
Boel Ljung

Ackvireringsspår

Svenska för invandrare [Ange omfattning]			<i>Insatserna förbereder för anställning hos följande Arbetsgivare</i> Ackvirerad arbetsgivare [Ange arbetsgivare och kontaktpersoner]
Yrkesförberedande moduler [Ange omfattning och typ av insats]	Studiebesök [Ange omfattning och typ av insats]	Fördjupad SO [Ange omfattning och typ av insats]	
Ackvirering av arbetsplats [Ange omfattning och typ av insats]	Studie- och yrkesvägledning]	Läscafé / Språkcafé [Ange omfattning och typ av insats]	
Extratjänst [Ange omfattning och typ av insats]	Arbets träning med handledare [Ange omfattning och typ av insats]		

www.dua.se/nyanlanda

Anläggning (samverkan med Söderköping)

Lokalt jobbspår SM Entreprenad

Ansvarig kontaktperson

Jenny Petersson
0121-18139

År 1	Svenska för invandrare SFI B-C Heltid varvat med praktik Stensättning Endagarskurser: Heta arbeten samt Arbete på väg	<i>Insatserna förbereder för anställning hos följande Arbetsgivare</i> SM Entreprenad	
År 2	Praktik Rörläggning		

Starta eget spår (lokalt alternativt i samverkan med Norrköping)

Andra varianten via samverkan med Norrköping

Modell för insatser: Eget företag

